

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

Warszawa, 18 marca 2024 r.

DIH-3.707.19.2024.MB „informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

DECYZJA DIH-3.43.2024

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 poz. 775, ze zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji 116/2023 Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 6 grudnia 2023 r. (nr akt: NRU.8361.732.2023), na mocy której zarządzono wobec KIK TEXTIL Sp. z o. o. niezwłoczne usunięcie stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości polegających na niewidocznieniu informacji o najniższej cenie towaru z ostatnich 30 dni przed wprowadzeniem obniżki w sklepie KIK przy ul. Bohaterów Warszawy 17a w Namysłowie, ze względu na ważny interes konsumentów, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 28 listopada 2023 r. oraz 1 i 11 grudnia 2023 r. inspektorzy reprezentujący Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (zwanego dalej: „Opolskim WIIH” lub „organem pierwszej instancji”), działając na podstawie upoważnienia NRU.732.2023 z 27 listopada 2023 r. przeprowadzili kontrolę w sklepie [xxx xxxxxx], należącym do przedsiębiorcy [xxx xxxxx xxxxxx xxxx] (zwanego dalej: „stroną”, „przedsiębiorcą”).

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, 14 listopada 2023 r. skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli, ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli, który obejmował przestrzeganie ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168) zwanej dalej: „ustawą o cenach”. Zawiadomienie doręczono 20 listopada 2023 r.

W toku kontroli inspektorzy reprezentujący Opolskiego WIIH stwierdzili m.in., że na sali sprzedażowej uwidocznione były informacje o treści: „**27.11.2023 - 29.11.2023 30% rabatu na wszystkie artykuły odzieżowe z działu damskiego, dziecięcego i niemowlęcego, włącznie z bielizną i skarpetkami oraz rajstopami z działu damskiego, dziecięcego i niemowlęcego**”

**Akcja dotyczy ww. asortymentu w cenach regularnych i obniżonych. Rabat obowiązuje we wszystkich sklepach stacjonarnych oraz w sklepie online [xxxxxxxxxxx] i będzie udzielany w dniach 27.11.2023 - 29.11.2023 przy kasie (w sklepach stacjonarnych) lub w koszyku (w sklepie online). Akcja nie łączy się z innymi rabatami i nie dotyczy kart podarunkowych.*

Ponadto ustalono, że przedsiębiorca posiadał w ofercie handlowej produkty w obniżonej cenie. Na wolnostojących wieszakach obrotowych wyeksponowane były produkty objęte obniżką cen. Produkty te oznakowane były etykietami, na których przyklejono dwie

czerwone metki oraz, jak ustalono, podano daty i ceny (na metkach znajdowały się jedynie cyfry bez żadnych opisów). Na jednej metce znajdowała się data od kiedy obowiązywała poprzednia cena oraz cena, natomiast na drugiej - data, od której obowiązuje aktualna niższa cena i cena. Daty na metkach podano bez zastosowania między dniem, miesiącem oraz rokiem podziału, co mogło sugerować konsumentowi, że jest to np. kod produktu. Natomiast wartość liczbową ceny podano bez wskazania obowiązującej waluty sprzedaży.

Do kontroli wytypowano 20 produktów objętych obniżką cen. Przy wszystkich skontrolowanych produktach stwierdzono brak informacji o najniższej cenie tego towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, co narusza art. 4 ust. 2 ustawy o cenach. W toku kontroli strona nie dokonała niezbędnych czynności aby usunąć stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości.

6 grudnia 2023 r. Opolski WIH wydał na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1, ust. 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312) - dalej jako „ustawa o Inspekcji Handlowej” oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 poz. 775, ze zm.) - dalej jako „kpa”, decyzję 116/2023 (nr akt: NRU.8361.732.2023), na mocy której zarządził niezwłoczne usunięcie stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości polegających na niewidocznieniu informacji o najniższej cenie towaru z ostatnich 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, ze względu na ważny interes konsumentów. Decyzję doręczono stronie 11 grudnia 2023 r.

Ustalenia kontroli udokumentowano w protokole kontroli z 11 grudnia 2023 r. (nr akt: NRU.8361.732.2023), który pismem z 12 grudnia 2023 r. przekazano przedsiębiorcy.

Pismem z 27 grudnia 2023 r. przedsiębiorca wniósł uwagi do ww. protokołu kontroli, wnosząc o weryfikację i zmianę ustaleń organu pierwszej instancji. Wskazał, że Opolski WIH błędnie uznał, że nie informował on o najniższej cenie z okresu 30 dni przed wprowadzeniem obniżki w stosunku do produktów w obniżonych cenach. Podkreślił, że ustalenia przedstawione w protokole kontroli skupiają się jedynie na informacjach widocznych na metkach kontrolowanych produktów i pomijają fakt, że w sklepie obok towarów promocyjnych (a więc również obok dotyczących ich informacji o obniżonych cenach) prezentowane były informacje o najniższej cenie tych towarów z okresu 30 dni przed obniżką - zawarte w „Informacji dla Klientów o cenach na metkach produktów objętych obniżką”. Wskazał również, że ani z przepisów ustawy o cenach ani z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 2776) - dalej jako: „rozporządzenie Ministra Rozwoju” nie wynika, że objaśnienie cen powinno zostać podane wprost na danym towarze lub jego metce. Poinformował, że trakcie kontroli w sklepie obowiązywała ograniczona czasowo akcja promocyjna „30% rabatu na odzież damską, dziecięcą i niemowlęcą”. Dodatkowy rabat wynikający z tej akcji promocyjnej był naliczany przy kasie i w ocenie strony zasady prowadzenia akcji promocyjnej nie naruszają art. 4 ust. 2 ustawy o cenach. Według strony, informacja o akcji promocyjnej nie stanowiła informacji o obniżeniu ceny konkretnego towaru, wobec czego przedsiębiorca nie miał obowiązku uwidaczniania informacji o najniższej cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki w stosunku do całych kategorii towarów objętych obniżką ceny. Dodatkowo przedsiębiorca wyjaśnił, że kierując się dobrem konsumentów dobrowolnie, w celu jeszcze bardziej przejrzystego informowania klientów o cenach produktów (w tym najniższej cenie obowiązującej przed obniżką), postanowił o wprowadzeniu nowego wzoru informacji dla konsumentów, który w bardziej kompleksowy sposób uwzględnia sytuację, w której jeden produkt został przeceniony większą liczbą razy niż jeden oraz objaśnia w sposób przystępny

dla konsumenta, jak należy rozumieć ciąg liczbowy na czerwonych naklejkach, stanowiący datę wprowadzenia obniżki. W piśmie z 10 stycznia br. Opolski WIIH ustosunkował się do uwag przedsiębiorcy.

15 stycznia br. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji” otrzymał, za pośrednictwem Opolskiego WIIH, odwołanie od decyzji 116/2023 z 6 grudnia 2023 r. W odwołaniu strona na podstawie 138 § 1 pkt 2 kpa wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, zarzucając naruszenie art. 7 i art. 77 § 1 kpa i art. 80 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej” oraz, z ostrożności, naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o cenach w związku z art. 7a § 1a kpa w związku z art. 11 Prawa przedsiębiorców w związku z § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju.

Pismem z 22 stycznia br. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa i pismem z 1 lutego br. przedstawiła stanowisko wobec materiału dowodowego zebranego w sprawie. Strona podkreśliła, że potrzeba złożenia odwołania od decyzji 116/2023 Opolskiego WIIH wynika nie jedynie z przedstawionych w nim zarzutów, lecz głównie z potrzeby podkreślenia, że strona podejmowała i podejmuje działania mające na celu pełne przestrzeganie przepisów dotyczących informowania o cenach. Poinformowała, że na bieżąco weryfikuje praktykę oraz wiążące wytyczne sądów i organów - tak, aby jej podejście było każdorazowo prawidłowe. Z tego względu spółka uznaje za szczególnie istotną możliwość wyrażenia swojego rozumienia przepisów oraz skonfrontowania go z interpretacją organów. Ponadto na podstawie art. 78 ust. 1 kpa wniosła o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z fotografii przedstawiającej wieszaki obrotowe z produktami objętymi przeceną, nad którymi uwidoczniła jest informacja wyjaśniająca, jak należy czytać etykiety, zawierająca sformułowanie „najniższa cena z okresu 30 dni przed wprowadzeniem obniżki - wraz z wydrukiem metadanych wskazujących na datę wykonania fotografii na okoliczność wykazania faktu obecności w bezpośredniej odległości od towarów objętych przeceną informacji o najniższej cenie z 30 dni przed obniżką w trakcie kontroli, tj. w dniu 11 grudnia 2023 r. Ponadto strona w całości podtrzymała wnioski, zarzuty oraz twierdzenia sformułowane w odwołaniu z 27 grudnia 2023 r. Dodatkowo podkreśliła, że jej zdaniem, nawet ewentualny brak sformułowania nie jest równoznaczny z brakiem uwidocznienia informacji o najniższej cenie z okresu 30 dni przed obniżką, o której mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o cenach, a co za tym idzie nie jest sprzeczny z przepisami ww. ustawy, a na podstawie załączonej fotografii do pisma uznać należy, że strona 11 grudnia 2023 r. uwidoczniała obok produktów promocyjnych zgodną z przepisami informację o ich najniższej cenie z 30 dni przed obniżką, a co za tym idzie wykonała zaskarżoną decyzję - wobec czego decyzja ta stała się bezprzedmiotowa.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego,

w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Postępowanie kontrolne organów Inspekcji Handlowej reguluje w rozdziale trzecim ustawa o Inspekcji Handlowej. Zawarto w nim przepis art. 18 ust. 1 pkt 1, przyznający uprawnienie dla wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej do wydawania decyzji w toku kontroli w przedmiocie zarządzenia ograniczenia wprowadzania do obrotu, wstrzymania wprowadzania do obrotu lub wycofania z obrotu produktów albo wstrzymania świadczenia usług, albo niezwłocznego usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, jeżeli jest to konieczne ze względu na bezpieczeństwo lub interes konsumentów albo interes gospodarczy państwa. Decyzja ta, w myśl art. 18 ust. 4 ww. ustawy, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Natomiast art. 4 ust. 2 ww. ustawy wskazuje, że w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

Sposób uwidaczniania cen towarów i usług określa przepis szczególny wydany na podstawie art. 4 ust. 6 ww. ustawy, tj. określony w rozporządzeniu Ministra Rozwoju. W myśl § 3 ust. 1 tego rozporządzenia, cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy, w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów.

Cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, która może mieć formę wyświetlacza elektronicznego, w cenniku, w katalogu, na obwolicie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu, o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W niniejszej sprawie Opolski WIIH wydał w toku kontroli decyzję administracyjną w oparciu o przepisy art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o Inspekcji Handlowej. Przedmiotem decyzji Opolskiego WIIH było zarządzenie niezwłocznego usunięcia stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości, polegających na niewydowodzeniu informacji o najniższej cenie towaru z ostatnich 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, ze względu na ważny interes konsumentów.

W odwołaniu strona na podstawie 138 § 1 pkt 2 kpa wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, zarzucając Opolskiemu WIIH wydanie decyzji 116/2023 z 6 grudnia 2023 r. z naruszeniem:

- art. 7 i art. 77 § 1 kpa i art. 80 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, polegające na niezabraniu i w konsekwencji nierozpatrzeniu w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego przed wydaniem decyzji, w szczególności niezwrócenie uwagi i niezasadne pominięcie, że na wieszakach obrotowych, na których znajdowały się towary objęte przeceną (i stanowiące przedmiot kontroli), jak również w innych miejscach sklepu wywieszane były dodatkowe informacje dotyczące sposobu prezentowania cen na metkach („Informacje dla Klientów o cenach na metkach produktów objętych obniżką” - dalej: „Informacja dla klientów”), w tym jednoznacznie i precyzyjnie wskazujące, która cena na etykiecie stanowi najniższą cenę, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki;

- art. 4 ust. 2 ustawy o cenach w związku z art. 7a § 1a kpa w związku z art. 11 Prawa przedsiębiorców w związku z § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju, poprzez ich nieprawidłową wykładnię i nieuwzględnienie, że opisana powyżej (jak również w uzasadnieniu decyzji z 6 grudnia 2023 r.) Informacja dla klientów, wskazująca na sposób prezentacji cen na metkach stanowi wystarczające i prawidłowe spełnienie obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 2 ustawy o cenach oraz § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju.

Ponadto to przedsiębiorca podkreślił, że potrzeba złożenia przedmiotowego odwołania od decyzji 116/2023 z 6 grudnia 2023 r. wynika nie tylko z powyższych zarzutów, lecz głównie z potrzeby podkreślenia, że strona w istocie, już na etapie kontroli, prawidłowo spełniała obowiązek nałożony na nią art. 4 ust. 2 ustawy o cenach. Zatem ww. decyzja została przez stronę wykonana, a nadany jej rygor natychmiastowej wykonalności był nieadekwatny do stanu faktycznego. W rzeczywistości bowiem, wobec faktu, że strona w prawidłowy sposób realizowała obowiązki informowania o cenach produktów promocyjnych, interes konsumentów nie był zagrożony, a więc nie zaistniała przesłanka wydania decyzji, o której mowa w art. 18 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej.

Jak wynika z akt sprawy, po wskazaniu nieprawidłowości przez Opolskiego WIIH w pierwszym dniu kontroli (28 listopada 2023 r.), strona do 6 grudnia 2023 r. nie podjęła żadnych działań w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

W ocenie Prezesa UOKiK stwierdzony stan faktyczny, polegających na podaniu dwóch cen i dwóch dat w formie cyfr bez żadnych opisów, czyli bez jednoczesnego wskazania, która cena jest ceną, którą konsument powinien zapłacić za produkt po obniżce, a która najniższą ceną jaka obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki stanowi naruszenie przepisów ustawy o cenach.

Prezes UOKiK stoi na stanowisku, iż w przypadku gdy strona informowała o obniżce cen sprzedawanych towarów powinna podać informację o obniżonej cenie oraz uwidocznic również informację o najniższej cenie tego towaru, która składa się z dwóch elementów: cenie, jaka obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki (wartości wyrażonej w PLN/zł) wraz z wyjaśnieniem co ta cena oznacza, czyli że jest to cena, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

Należy zwrócić uwagę, że Opolski WIIH zarządził niezwłoczne usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, uznając, że jest to konieczne ze względu na interes konsumentów, po oświadczeniu pracownika sklepu w dniu kontroli, że nie posiada prawnej możliwości, aby uwidocznic we własnym zakresie wymagane informacje na etykietach o najniższej cenie sprzedaży z ostatnich 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Dlatego też, zdaniem Prezesa UOKiK, zasadne było wydanie przez organ pierwszej instancji decyzji na podstawie art. 18 ustawy o Inspekcji Handlowej, którą w trybie natychmiastowym zarządzono usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Uzasadniając zarzut naruszenia art. 7 i art. 77 § 1 kpa i art. 80 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, strona wskazuje m.in., że ustalenia przedstawione w decyzji z 6 grudnia 2023 r. skupiają się jedynie na informacjach widocznych na metkach kontrolowanych produktów i pomijają fakt, że aktualnie oraz w toku kontroli w sklepie obok towarów promocyjnych (a więc również obok dotyczących ich informacji o obniżonych cenach) prezentowane były informacje o najniższej cenie tych towarów z okresu 30 dni przed obniżką - zawarte w „Informacji dla Klientów o cenach na metkach produktów objętych obniżką”.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK zauważa, że ww. przepisy kpa określają zasady postępowania administracyjnego. Stanowią one m. in., że w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy. Ponadto, wskazują, że przed wydaniem ostatecznego rozstrzygnięcia (decyzji) organ jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy, zaś określona sprawa oceniana jest na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego.

W ocenie Prezesa UOKiK, w przedmiotowej sprawie, Opolski WIIH postępował w zgodzie ze wskazanymi wyżej regułami postępowania administracyjnego, opierając się na bezsprzecznych ustaleniach postępowania kontrolnego. Organ pierwszej instancji podjął wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego. Ustalenia kontroli zostały udokumentowane w protokole kontroli 11 grudnia 2023 r. (nr akt: NRU.8361.732.2023). Zgodnie art. 76 § 1 kpa protokół kontroli jest dokumentem urzędowym. Jak wynika z wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 27 lutego 2020 r. w sprawie sygn. VI SA/Wa 2107/19 (lex nr 3034073), protokół kontroli jako dokument urzędowy korzysta z wiarygodności zawartych w nim ustaleń. Dokument urzędowy stanowi podstawowy element materiału dowodowego w postępowaniu administracyjnym. Dokumenty urzędowe korzystają ze szczególnej mocy dowodowej, ponieważ stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo stwierdzone. Z dokumentem urzędowym związane jest domniemanie prawdziwości jego treści. Organ prowadzący postępowanie nie może wobec tego swobodnie oceniać ani kwestionować treści dokumentu urzędowego. Istota protokołu z kontroli wyraża się w tym, że dokument ten odzwierciedla i potwierdza istniejący w momencie kontroli stan faktyczny.

Z protokołu kontroli sporządzonego przez Opolskiego WIIH wynika, że w dniu kontroli tj. 28 listopada 2023 r. przedsiębiorca na sali sprzedażowej uwidocznili informacje dla konsumentów o 30% rabacie na artykuły odzieżowe z działu damskiego, dziecięcego i niemowlęcego. Poza tym posiadał w ofercie handlowej inne produkty w obniżonej cenie, tj. na wolnostojących wieszaka obrotowych wyeksponowane były produkty objęte obniżką cen. Produkty te oznakowane były etykietami, na których przyklejono dwie czerwone metki, na których, jak ustalono, podano daty i ceny (na metkach znajdowały się jedynie cyfry bez żadnych opisów). Na jednej metce znajdowała się data od kiedy obowiązywała poprzednia cena i cena, natomiast na drugiej data od której obowiązuje aktualna niższa cena i cena. Do kontroli wytypowano 20 produktów objętych obniżką cen. Przy wszystkich skontrolowanych produktach stwierdzono brak informacji o najniższej cenie tego towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, co narusza art. 4 ust. 2 ustawy o cenach.

Prezes UOKiK zauważa również, że akta sprawy dokumentują ustalony stan faktyczny, jego analizę oraz wnioski organu pierwszej instancji. Z akt tych jednoznacznie wynika, że w toku postępowania kontrolnego stwierdzono naruszenie określonych przepisów prawa oraz ustalono podmiot odpowiedzialny za popełnienie tego czynu. Organ pierwszej instancji wyjaśnił podstawy prawne decyzji wraz z przytoczeniem przepisów prawa oraz przedstawił tok rozumowania.

Organ drugiej instancji wskazuje że, celem ustawy o cenach jest ochrona konsumenta oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacja dotycząca ceny służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług.

Prezes UOKiK nie zgadza się z twierdzeniem strony, że organ pierwszej instancji ze względu na nierozpatrzenie wszystkich okoliczności sprawy i błędną (wybiórczą) ocenę zebranego materiału dowodowego w sprawie, błędnie stwierdził, że przedsiębiorca nie informował konsumentów o najniższej cenie z 30 dni przed obniżką i przedwczesnie wydał decyzję, wobec niewyjaśnienia na moment jej wydawania wszystkich istotnych okoliczności sprawy.

Jak wskazano wcześniej, w dniu rozpoczęcia kontroli, tj. 28 listopada 2023 r. przy 20 produktach oferowanych w obniżonej cenie stwierdzono brak informacji o najniższej cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, co zostało udokumentowane w protokole kontroli i dołączonej do niego dokumentacji zdjęciowej. Biorąc pod uwagę oświadczenie pracownika sklepu, o braku możliwości dokonania zmian etykiet, Opolski WIIH skorzystał ze swoich uprawnień określonych w art. 18 ustawy o Inspekcji Handlowej i wydał z uwagi na interes konsumentów w dniu 6 grudnia 2023 r. decyzję zarządzającą niezwłoczne usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Strona pismem z 27 grudnia 2023 r., po wydaniu ww. decyzji, wniosła uwagi do protokołu, m.in. zarzucając Opolskiemu WIIH błędne na aktualnym etapie postępowania uznanie, że strona nie informowała o najniższej cenie z okresu 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Potwierdziła, że produkty objęte obniżką cen znajdowały się na wolnostojących wieszakach, a przy każdym towarze objętym obniżką na etykietach przyklejone były 2 metki koloru czerwonego, na których wskazano daty oraz ceny. Wskazała ponadto, że dodatkowo na tych samych wieszakach obrotowych, jak również w innych miejscach sklepu znajdowały się szczegółowe, jednoznaczne informacje wyjaśniające jak należy rozumieć naklejone na etykietach metki, w tym, która z nich stanowi najniższą cenę towaru w okresie 30 dni przed obniżką i podkreśliła, że na to organ pierwszej instancji nie zwrócił już uwagi, a tym samym nie uwzględnił pełnego stanu faktycznego.

Prezes UOKiK analizując całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego (w tym korespondencję strony skierowaną zarówno do organu pierwszej jak i drugiej instancji) stwierdza, że Opolski WIIH wydając decyzję z 6 grudnia 2023 r. uwzględnił wszystkie okoliczności sprawy i prawidłowo ocenił zebrany materiał dowodowy w sprawie. Strona nie przedstawiła żadnego dowodu podważającego ustalony przez organ pierwszej instancji i udokumentowany w protokole kontroli z 11 grudnia 2023 r. (nr akt: NRU.8361.732.2023) stan faktyczny. Co prawda wraz z pismem z 1 lutego br. przekazała Prezesowi UOKiK, na potwierdzenie faktu obecności w bezpośredniej odległości od towarów objętych przeceną informacji o najniższej cenie z 30 dni przed obniżką, fotografię przedstawiającą wieszaki obrotowe z produktami objętymi obniżką, nad którymi uwidoczniła jest informacja wyjaśniająca, jak należy czytać etykiety, zawierające sformułowanie „najniższa cena z okresu 30 dni przed wprowadzeniem obniżki” - wraz z wydrukiem metadanych wskazujących na datę wykonania fotografii, jednakże jak sama wskazała, w dniu rozpoczęcia kontroli tj. 28 listopada 2023 r. takiej informacji nie było. Strona sama wskazuje, że ww. informacja znajdowała się w sklepie 11 grudnia 2023 r., czyli już po wydaniu decyzji z 6 grudnia 2023 r. zarządzającej niezwłoczne usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Biorąc pod uwagę powyższe, zarzut naruszenia przez Opolskiego WIIH art. 7, art. 8, w związku z art. 80 w związku z art. 77 § 1 kpa należy uznać za bezpodstawny.

Jako kolejny zarzut w odwołaniu strona wskazuje naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o cenach w związku z art. 7a § 1a kpa w związku z art. 11 Prawa przedsiębiorców w związku z § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju poprzez ich nieprawidłową wykładnię i nieuwzględnienie, że „Informacja dla klientów, wskazująca na sposób prezentacji cen na metkach” stanowi

wystarczające i prawidłowe spełnienie obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 2 ustawy o cenach oraz § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju.

Zdaniem strony ani przepisy ustawy o cenach, ani rozporządzenia Ministra Rozwoju nie nakładają na przedsiębiorcę obowiązku objaśniania cen bezpośrednio na danym towarze lub jego metce. A w odwołaniu strona podkreśla, że jeszcze w toku kontroli (co szczegółowo omówiono wcześniej), na wieszakach obrotowych z produktami objętymi obniżką, czyli w bezpośrednim sąsiedztwie przecenionych produktów i miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, uwidoczniała informację dotyczące objaśnienia cen zamieszczonych na etykietach.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje w pierwszej kolejności, że przepisy ustawy o cenach są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy świadczącego usługi lub dokonującego sprzedaży detalicznej towarów. Nieznajomość przepisów lub ich niewłaściwa interpretacja nie zwalnia z obowiązku prawidłowego uwidaczniania cen oraz informacji o obniżonej cenie. Ponadto należy zauważyć, że to podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązującego prawa i jego przestrzegania szczególnie, że strona prowadzi działalność gospodarczą od 2011 r. (KRS - 24.08.2011 r.), tj. od 13 lat, a obowiązek uwidaczniania cen produktów funkcjonuje od 2001 r., a nowelizacja ustawy o cenach w związku z implementacją dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2161 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE, 2005/29/WE oraz 2011/83/UE w odniesieniu do lepszego egzekwowania i unowocześnienia unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumenta (Dz. Urz. UE. L Nr 328, str. 7), dalej jako: „dyrektywa Omnibus”, wprowadzająca obowiązek podawania informacji o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki - od 1 stycznia 2023 r. co jest wystarczająco długim okresem na zapoznanie się z obowiązującymi przepisami i należyte ich przestrzeganie. Strona, w przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru, była zobowiązana do przekazania konsumentom informacji o obniżonej cenie oraz informacji o cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości i w przypadku 20 partii produktów obowiązkom tym uchybiła.

Podkreślenia wymaga również fakt, że kontrole w zakresie uwidaczniania cen prowadzone są po zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli. Strona została poinformowana o zamiarze przeprowadzenia kontroli pismem z 14 listopada 2023 r., które odebrała 20 listopada 2023 r. Kontrolę zaś wszczęto 28 listopada 2023 r., a więc strona miała wystarczająco dużo czasu aby przygotować się do kontroli.

Odnosząc się do zarzutów strony, Prezes UOKiK podkreśla, że zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o cenach, w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, nie zaś tylko samą najniższą cenę towaru. Wprowadzenie powyższego przepisu nastąpiło ustawą o zmianie ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 2581), która to zmiana była podyktowana koniecznością ochrony konsumenta przed tzw. „rzekomymi obniżkami”. Jak bowiem wynika z Wytocznych dotyczących wykładni i stosowania art. 6a dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. UE C z 2021 r. Nr 526, str. 130), „Celem tego co najmniej 30-dniowego okresu odniesienia jest uniemożliwienie podmiotom gospodarczym żonglowania cenami i

przedstawiania fałszywych obniżek cen, np. podnoszenia ceny na krótki okres, aby następnie ją obniżyć i przedstawić jako (znaczącą) obniżkę ceny, co wprowadza konsumentów w błąd. Wspomniany 30-dniowy okres na ustalenie „wcześniejszej” ceny odniesienia jest zatem gwarancją, iż cena odniesienia jest prawdziwą, a nie stanowi jedynie narzędzia marketingowego, które ma wywołać wrażenie atrakcyjności obniżki.”

Prezes UOKiK wskazuje, że rozstrzygnięcie Opolskiego WIIH w zakresie zarządzenia na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1, ust. 3 i 4 ustawy o Inspekcji Handlowej niezwłocznego usunięcia nieprawidłowości przez przedsiębiorcę zapadło w oparciu o stwierdzony w działaniach kontrolnych stan faktyczny. W toku kontroli zakwestionowano sposób prezentacji cen uwidocznionych przy wszystkich skontrolowanych - 20 produktach oferowanych do sprzedaży po obniżonych cenach. Przy produktach tych, wyeksponowanych na obrotowych wieszakach, na etykietach przyklejono dwie czerwone metki, na których, jak ustalono, podano daty i ceny (na metkach znajdowały się jedynie cyfry bez żadnych opisów) - na jednej data od kiedy obowiązywała poprzednia cena i cena, a na drugiej data od której obowiązuje aktualna niższa cena i cena. Takie oznakowanie stanowiło naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o cenach, z uwagi na brak informacji o najniższej cenie produktu, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

Argumentując swoje zarzuty strona przywołała również zasadę rozstrzygania wątpliwości prawnych na korzyść przedsiębiorcy, która została określona w art. 11 Prawa przedsiębiorców i stanowi powtórzenie zasady z art. 7a kpa. Prezes UOKiK wskazuje, że zgodnie z 11 ust. 1 Prawa przedsiębiorców, w przypadku, gdy przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść przedsiębiorcy. Zasada ta nie oznacza jednak, że zawsze, gdy pojawiają się różne rozumienia normy prawnej, niezależnie od poprawności argumentacji, należy zawsze stosować wykładnię prawa korzystną dla przedsiębiorcy. Zasada ta będzie mieć zastosowanie, dopiero wówczas, jeśli mimo dokonania poprawnej metodologicznie i logicznie wykładni przepisu pozostaje kilka wyników wykładni, które mogą być uznane za prawidłowe (wyrok NSA z 5 lipca 2023 r., I GSK 1973/19).

Prezes UOKiK stoi na stanowisku, że w przypadku gdy strona informowała o obniżce cen sprzedawanych towarów powinna podać informację o obniżonej cenie oraz uwidocznić również informację o najniższej cenie tego towaru, która składa się z dwóch elementów:

cenie, jaka obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki (wartości wyrażonej w zł) wraz z wyjaśnieniem co ta cena oznacza, czyli że jest to cena jaka obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

W ocenie Prezesa UOKiK z oznaczenia zastosowanego przez stronę bezpośrednio przy produktach nie wynika, która z nich jest najniższą ceną obowiązującą w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Taki sposób prezentacji informacji cenowej z całą pewnością nie jest czytelny dla konsumenta. Organ drugiej instancji, zwraca uwagę, że to na przedsiębiorcy prowadzącym działalność handlową spoczywa obowiązek dopilnowania, by konsument za każdym razem, wraz z produktem otrzymywał wyczerpującą i konkretną informację o jego cenie (w tym przypadku cenie obniżonej oraz najniższej cenie obowiązującej w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości, tak aby mógł dokonać świadomego wyboru. Zaakcentować należy, iż okoliczność ta całkowicie zależy od przedsiębiorcy. Nadrzędnym celem ustawy o cenach jest bowiem ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Informacja dotycząca ceny określonego towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Wymagania zawarte w art. 4 ww. ustawy dotyczą wszelkich towarów oferowanych do sprzedaży detalicznej.

Okoliczność naruszenia prawa jest w przedmiotowej sprawie bezsporna. Brak podania w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości informacji o rodzaju ceny (najniższa cena obowiązująca w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki) pozbawił konsumentów prawa do uzyskania należytej i pełnej informacji o cenie oferowanych towarach, które im niewątpliwie przysługiwały. Powyższe godzi w sposób oczywisty w prawo konsumenta do informacji i uniemożliwia mu porównywanie cen towarów znajdujących się w obrocie handlowym. Zaznaczyć należy przy tym, że cena jest jednym z podstawowych wyróżników towarów, poza marką oraz indywidualnymi preferencjami konsumentów, mającym wpływ na decyzje o zakupie towarów. Uwidocznienie w miejscu prowadzonej sprzedaży dokładnych informacji cenowych oferowanych do sprzedaży towarów pomaga konsumentowi dokonać właściwego wyboru z uwzględnieniem jego sytuacji ekonomicznej. Brak podania wyczerpującej informacji cenowej ogranicza konsumentom możliwości świadomego, najkorzystniejszego pod względem ekonomicznym wyboru, co prowadzi do zagrożenia jego interesów. Poddane kontroli produkty powinny być oznakowane zgodnie z przepisami ustawy o cenach i rozporządzenia Ministra Rozwoju.

Podsumowując, w ocenie Prezesa UOKiK, Opolski WIIH z całą pewnością nie nadinterpretował przepisów o uwidacznianiu cen i wydał decyzję zgodnie z obowiązującym prawem. Decyzją z 6 grudnia 2023 r. Opolski WIIH zarządził niezwłoczne usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości poprzez jednoznaczne wskazanie, która z podanych na metce cen jest najniższą ceną towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Wskazał również, że strona może tego dokonać poprzez dodanie przy właściwej cenie sformułowania o treści: „najniższa cena z okresu 30 dni przed wprowadzeniem obniżki” przy towarach objętych kontrolą oraz przy pozostałych produktach objętych obniżką w ofercie handlowej”.

Biorąc powyższe pod uwagę Prezes UOKiK wskazuje, że umieszczenie na wieszakach obrotowych z produktami objętymi obniżką objaśnień cen zamieszczonych na etykietach nie wypełnia obowiązków określonych w przepisach o cenach. Taki sposób prezentacji z całą pewnością nie jest czytelny dla konsumenta. Już sam fakt, że jest on zmuszony szukać

wyjaśnienia co oznaczają poszczególne ceny w zupełnie innym miejscu w sklepie (na stojaku) nie spełnia wymogów ustawy o cenach. Obowiązkiem przedsiębiorcy jest zapewnienie konsumentowi, aby bez podejmowania z jego strony dodatkowych czynności, otrzymywał wraz z produktem wyczerpującą i konkretną informację o jego cenie (w tym przypadku cenie obniżonej oraz najniższej cenie obowiązującej w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości, tak aby mógł dokonać świadomego wyboru. Tym samym nie można uznać, że strona podjęła wszystkie możliwe działania zmierzające do usunięcia stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości.

W związku z powyższym, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego organ drugiej instancji nie znalazł podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji Opolskiego WIIH z 6 grudnia 2023 r. Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis staty.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Podstawa prawna pouczenia:

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 259, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535)

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Joanna Jankowska-Kuć
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/